

Skara

uppdaterad 2022-05-30

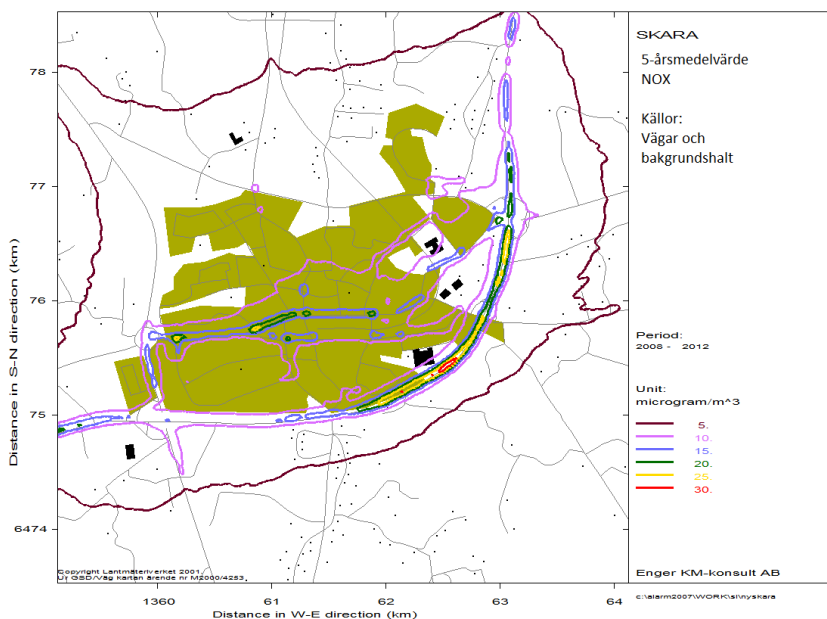
Utsläppskällor i Skara kommun

Vägtrafik: E20, väg 49 och 184 går genom Skara kommun. E 20 passerar söder och öster om Skara tätort. Närmaste bostadshus ligger ca 17 meter från vägmitt. Gaturummet är öppet och välventilerat. Årsdygnstrafiken förbi Skara tätort är 9 520 fordon på E 20. Punktkällor: Scan AB rapporterar för 2020 utsläpp av 1 ton NO_x och Rödjorna avfallsupplag rapporterar utsläpp av 146 ton CH₄.

Kväveoxider

Mätningar 2002/03 visar att halterna kvävedioxid i gaturum låg under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen som årsmedelvärde. I gaturum var halten 16,1 mikrogram/m³ och i urban bakgrund 11,2 mikrogram NO₂/m³. (Nedre utvärderingströskeln är 26 mikrogram NO₂/m³). År 2021 uppmättes 10, mikrogram NO₂/m³. Mätningar under 2010 i gaturum på Skaraborgsgatan gav ett årsmedelvärde på 15 mikrogram NO₂/m³ och 11,4 år 2014. År 2017 uppmättes 11,6 mikrogram NO₂/m³.

Spridningsberäkningar på vägtrafikens kväveoxidutsläpp (summan av NO och NO₂) ger följande bild av Skara:

Bensen

Mätningar under 2003/04 visar att bensenhalten var 1.5 mikrogram/m³, vilket ligger under miljö kvalitetsnormen som är 5 mikrogram/m³. Nya mätningar 2021 visar på en årsmedelhalt på 0,43 mikrogram/m³. Det nya värdet ligger under miljömålet.

Partiklar i luften

Miljö kvalitetsnorm PM₁₀: Årsmedelvärde 40 µg/m³. Dygnsmedelvärde 50 µg/m³.

Under 2011 uppmättes i gaturum på Skaraborgsgatan 21 årsmedelvärdet PM₁₀ 16 µg/m³. Dygnsmedelvärdena varierar mycket efter väderleken och 6 dygn överskreds

miljökvalitetsnormen 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Om normen överskrids mer än 35 gånger per år måste åtgärder göras enligt lag för att sänka halterna.

Under 2018 gjordes nya mätningar i gaturummet på Skaraborgsgatan 31, alltså inte på exakt samma plats som 2011. Dessa gav årsmedelvärdet för PM_{10} 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Årsmedelvärdet för $\text{PM}_{2,5}$ blev 7,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Bedömning:

Halterna PM_{10} och $\text{PM}_{2,5}$ underskrider miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bens(a)pyren

I SMHIs nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Skara kommun ligger på 0,68 ng/m^3 .

Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Tungmetaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Luft i Väst har gjort mätningar av arsenik, kadmium, nickel och bly i Borås 2019. Årsmedelvärdena låg långt under MKN och utvärderingströsklarna. Miljökvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

Svaveldioxid

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO_2 är låga, mellan 0,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Falköping) och 1,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Skara kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.